

Előfizetési árak:

Egész évre	8.—
Fél évre	4.—
Negyed évre	2.50
Egyes példány ára	20 fillér.

Megjelenik vasárnap.

DÉLSOMOGY

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség:

Rákóczi-utca 10. szám.

Kiadóhivatal:

Városház-épület.

Kéziratot nem adunk vissza. — Nyitóléti
petit sora 50 fillér

Elfogy a nemzet.

Megdöböntő adatok igazolják azt a végtelenül szomorú jelenséget, hogy most már nemcsak a nemzetiség-lakta kopár vidékeken, hanem itt a jól termő Dunántulon és magában Somogy megyében is rohamosan fogy a magyar nép.

Nem ragályos kór, nem is öldöklő háboruban gyilkos fegyver pusztítja a népet, hanem egy másik harc, melyet a létért folytatnak e hazában. Kenyérért küzd ma a munkásember és a paraszt, a tejjel mézzel folyó magyar Kánaánban s e küzdelemben a legnagyobb erőfeszítéssel sem képes mindennapi kenyerét megszerezni, hát itt hagyja hazáját és tengeren túl idegen országba megy, ahol két izmos karjának verejtékes munkájával megszerezni véli azt — a mit a magyar haza nem adhat már neki.

Olyan kétségbeesítő képe ez nemzeti és gazdasági állapotunknak egyaránt, hogy szemünk előtt a jövő borzalmasan sivár perspektívájával, rettegve kérdezzük, hová fog ez vezetni.

A legmunkabíróbb magyar parasztság az állam fentartó elem, mely a magyar földhöz mindmostanig ragaszkodott, itt hagyja őseinek véráztatta földjét, felszedi családját és nyakába akasztva az üres vándortarisznyát, hosszú utra indul, jobb hazát keresni. — Szívében pedig él a honszeretet és

sajog a fájdalomtól, amiért el kell válni szülőföldjétől, de nem tehet másként mert — hiába az üres gyomrot nem lehet elámitani, a gyermek éhségét nem lehet lecsillapítani ígéretekkel, cifra szókkal.

A somogy megyei kivándorlásnak egyik rendkívül fontos momentuma még, hogy főként a legnagyobb munkaképességgel bíró emberek s ezek között nagyszámban hadkötelesek vándorolnak ki Amerikába, mire nézve az ideji sorozás is szomorú adatokat nyújt.

Leirhatatlan az a veszteség, mely ennek a nagy munkaerőnek elvonásával a magyar nemzetet éri — s ez a veszteség fokozódik még azáltal, hogy azok a védkötelesek, akik elhagyták az országot, a szigorú büntetéstől való félelemből soha vissza nem térnek hazájukba, még akkor sem, ha szorgalmas munkával megszerezték magukat s visszavágyódnak a szeretett hazába, hogy munkájuk gyümölcsét itt fogyasszák el.

Ha így folytatódik, akkor be fog következni egy sajnálatos degenerálódás az ország népe között s míg egyrészt a munkáskéz hiánya, másrészt a fajfentartó nép visszafejlődése végveszéllyel fenyegetik a magyar nemzetet.

Ezt pedig megakadályozni halaszt-hatatlan kötelesség. — Ha kutatjuk a haj eredetét, bizonyára megtaláljuk az orvoságot is, melylyel a vesze-

delmet elkerülhetjük. A veszedelem oka az ország gazdasági pangásában rejlik. Szükséges tehát, hogy ezen segítve legyen. Ez pedig úgy érhető el, ha fejlett mezőgazdaság mellett nagy magyar ipart teremtünk és kifejlesztjük hiányos kereskedelmünket.

Természetesen első és legfőbb feltétele ennek, az ország függetlenítése Ausztriától minden gazdasági kérdésben, mert mindaddig míg ez meg nem történik, a magyar nemzet nem juthat lélegzethez az osztrák kolonc miatt, mely annyira rá nehezedik.

Következnék még ezután a nép földéhségének csillapítása, a nagy birtokok parcellázásával. A közterhek megkönnyítése, ami a gazdasági különválás folytán várható nemzeti gazdagodásnak természetes következménye lenne.

A munkapárti kormányának a rémítően elharapózott kivándorlás fölött ejtett krokodilus könnyei már nem hatnak a közvéleményre, mert ma már tisztán látható, hogy ez a kormány Ausztriának befolyása alatt áll s hazug zokogásával csak a közvéleményt akarja ámítani.

Ne keseregjen tehát előttünk, míg a kulisszák mögött a mi rovásunkra Ausztriát táplálja, hanem távozzék arról a helyről, melyet híven betölteni nem képes — vagy szálljon magába s belátva a nemzetet mindinkább fenyegető veszélyt, teljesítse kötelességét az ország és a nép iránt.

Paedagogiai értekezés.

Írta és a somogy megyei ált. tanítóegyesület szigetvári járáskörének 1914 május hó 13-án Szigetvárott tartott közgyűlésén felolvasta: Boross István somogyviszlói tanító.

Tisztelt közgyűlés!

„Miről nem zengett még az ének, mióta lant és dudu szól?” ... kérde Tompa Mihály, a paplakot akarván megénekelni, melynek alacsony mestergerendája őt alázatosságra intette.

Miről nem irtak még a tanfériak, mióta Magyarországon a tanügyről beszélni divattossá lett? ... kérdezhetné az is, aki tanítók gyűlésén valamiről értekezni akar. Mert hiszen tanügy irodalmunk — hála Istennek — oly gazdag ma már, hogy igazán mestere legyen a tollnak az, aki a nevelés-tanítás és módszertan köréből valami újat akar előadni. Erre a dicsőségre én nem pályázhatom. Éppen azért meglehetősen zavarba hozott körünk érdemes elnökének ama megtisztelő felhívása, hogy jelen gyűlésünk előadójául vállalkozzam. S hogy mégis vállalkoztam természetesen egyrészt azért, mert elnököm parancsának engedelmeskedni kötelességemnek tartom; másrészt meg — az igazat megvallva — jól is esik az embernek, ha egy hosszú időre terjedő tanítói működés vége fele visszatekintve, elcseveghet egy és más dologról.

Istennek jóvoltából ugyanis 36 éve már, hogy az iskola padlóját koptatom ... azaz pardon! ... a padlót csak 25 év óta, mert azelőtt bizony csak az iskolaterem földjét taposhattam.

E hosszú idő alatt volt alkalmam sok olyan dolgot tapasztalni, melyek az órarenden helyet ugyan sohase kaptak, de az iskolai nevelés-tanítás munkájában kiváló segítségemre voltak. Ezek közül — kegyes engedelmeimből — ezuttal csak egyről szólok:

Az iskolai játékról.

Tanulságos és gyönyörűt szerző lenne ugyan a gyermek cselekvéseiben a fokozatokat a legzsebébb kortól kezdve vizsgálni: de a csecsemő és kisdud játékra más téren törtévé, csakis a minket közvetlenül érdeklő iskolai játékról kívánok szólni, melyekben a gyermek cselekvését már határozottan az öntudatosság jellemzi, mert előre megállapított tervet visz keresztül.

A gyermeknek minden cselekedete egy-egy alkalom, melyet a nevelés érdekében értékesíteni lehet; mindenkéftől azonban a játék nyújtja ez alkalmat legbővebben. Bármily jól, bármily otthonosan érezze is magát a gyermek az iskolában; bármily szép, családias viszony legyen is közte és a tanítója között: de mivel érzi, hogy még is csak iskola az, ahol ő van: szokásai s szíve érzelmei nem nyilatkoznak oly szabadon, feszületlenül, mint

játék közben, amikor a gyermek egy nyitott könyv, melyből a hivatásának élni akaró ügybuzgó tanító biztosan kiolvashatja, hogy kívül van dolga, s az illetőt milyen bánásmódban részesítse ... Igen, az iskola udvarán játékközben jelentkeznek legnyitottabban növénydekeink erkölcsi hibái, melyeknek ha kezdetben mindjárt ellen nem állunk, sőt erősödni engedjük, végeredményükben veszélyt hozók lehetnek gazdájokra nézve.

Van ugyan rá példa, hogy még a jól nevelt gyermek is idők folytán — rossz társaságba kerülve — letéved a tisztesség és becsület ösvényéről; de mégis azt gondolom, hogy azon állattá aljasodott szerenesetlen emberek közül, kik börtönben, vagy a hóhér kezei közt lehették ki lelküket, legtöbb már gyermekkorai cselekedeteiben, ott az iskola udvarán is el-elárulta, hogy a durvaság, kapzsiság és bosszúállásra hajlammai bír.

Nemcsak hivatalos, de lelkiismeretbeli kötelességünk is tehát a gyermek lelkének ily veszélyes gyümölcsöt teremhető vadhajtsáit idejekorán lenyesegetni.

Hogy azonban ily irányu munkánk sikerre is legyen, erre nézve első és elengedhetetlen feltétel, hogy tanítványaink szeretetét bírjuk. — Gimnazista koromból különösen két tanárom képe jelenik meg itt előttem. Kiváló tanár hírében állt mind a kettő; bizonyos tekintetben azonban oly távol álltak egymástól, mint az északi és déli pólus ...

HIREK

Vadrózsák.

Letörtem azt az ágat
Mely akkor ránk hajolt,
Hogy ajkon ajk bevallá,
Mi szívünk titka volt.

A fa milyen virágos,
Mily gazdag volt az ág,
Tekinteted mily égő,
Csengő szavad, mily lágy!

És hogy meglátogattam
A régi fát megint,
A puszta, száraz ágról,
Ah, egy levél sem int!

Letörtem azt az ágat,
Amely reánk borult,
Beszéltem egyre hozzá
S könnyem reája hullt.

S bár sirtam, bár beszéltem,
Az ág üres maradt!
Tört szíven, tört faágon
Lomb többé nem fakad.

SAPHIR.

— **A király nyaralása.** A király június 23-án Ischlbe utazik, ahonnan szeptember közepén tér vissza Bécsbe.

— **A ceglédi választás.** Cegléden a központi választmány a Kossuth Ferenc halálával megüresedett mandátum betöltésére a választást június 22-re tűzte ki. A választási elnök Gombos Lajos polgármester, helyettese pedig Horváth József prépost plebános. A ceglédi függetlenségi párt pénteken tartja jelölő gyűlését. A jelölő gyűlés határozatát küldöttségileg viszik fel a függetlenségi párt elnökségének.

— **Országos vásárunk.** Az antánapi országos vásárunk holnap hétfőn és kedden lesz megtartva.

— **Katonák átvonulása.** Mint értesülünk, vasárnap 5 törzstiszt, 23 főtiszt vezetése alatt 430 pécsi 19. honvédegyalozredbeli katona és géppuskás osztag vonul át városunkon. A katonaság holnap reggel tovább indul tőlünk és egyesülve a kaposvári zászlóaljjal Istváni és Kálmánca környékén tartja meg ezredgyakorlatát.

— **A pécsi iparkamara új elnöksége.** A kereskedelemügyi miniszter Zsolnay Miklós főrendiházi tagnak a pécs kereskedelmi és iparkamara elnökévé, Füchsl Arnold kereskedőnek és Hoffmann Lajos iparosnak ugyanazon kamara elnökeivé történt megválasztását jóváhagyta.

— **A Gyermeknap eredménye.** A május hó 29-én megtartott Gyermeknapon az urnákba begyűlt 135 K 10 fill., a Gyermeknapot tartó kereskedőktől befolyt 18 K 40 f., összesen tehát 153 K 50 f. a gyermeknap gyűjtésnek az eredménye, a mely összeget mult kedden adta át dr. Rusa Ernőné Vargha Sándor főjegyzőnek, ki abból a Ker. Jótékony Nőegyletnek 38 K 38 fillért, az Izr. Jótékony Nőegyletnek 38 K 38 fillért, — a Gyermekvédő Lygának pedig 76 K 74 fillért küldött el. Itt említjük meg, hogy az urnánál buzgólkodó hölgyek névsorából, melyet a mult alkalommal közöltünk, tévesen kimaradt Singer Ármíne neve, mit ezennel pótolunk. Az adakozó kereskedők pedig a következők voltak; Ocsodál Gusztáv 5 K, Szántó László. Takán István 4—4 K. Deutsch Dávid Fia, Szigeti Vilmos 2—2 K, Horváth Ödön 1 K, Vámos J. 40 fillér.

— **A helybeli polgáriskolák évvégi vizsgálatait** a következő rendben tartják meg: Június hó 9-én a hittani vizsgálatokat, 13-án az ének-, zene- és tornavizsgálatokat, 17. és 18-án a leányiskola osztályvizsgálatait, 19. és 20-án a fiúiskola osztályvizsgálatait, 21-én a záróünnepet.

— **A hus és kenyérdragulás ellen** a mult héten a városházán megtartott értekezlet alkalmával egy bizottság lón kiküldve, hogy az érdekelt mézárósokkal és pékekkel tárgyaljon s jelentését terjessze az újból összehívandó értekezlet elé.

— **Vonatkisiklás.** A Szigetvár—kaposvári helyiérdekű vasut Almamellék állomásán a nagy esőzés következtében megglazult föltesen kedden reggel a Kaposvár felől Szigetvárra jövő vonat kisiklott. Ember életben szerencsére kár nem esett. Az utasok csak nagy késéssel érkeztek Szigetvárra.

— **A szigetvári járási választójelöltek írásvizsgálója** a mult szombaton fejeződött be. A vizsgára jelentkezett 692 egyén. A vizsgálatot sikerrel 687-en tették le. Irni és olvasni nem tudás miatt visszautasított 4, korhiány miatt 1. — **A szigetváriak közül** 138-an vizsgáztak. A vizsga, amely 6 napon át tartott, a legnagyobb rendben folyt le.

— **Megyei tornaverseny Baracson.** Ma lesz a megyei polgári iskolák tornaversenye Baracson. Ez a verseny az eddigieket jóval felülmúló ünnepies keretek között fog lefolyni. A versenyen részt vesz a kaposvári, szigetvári, nagyatádi és barsi polgári iskolák 50—50 növendéke. A kaposvári polgári iskola 50 tagu cserkészcsapattal képviselteti magát a versenyen, amelynek keretében szentelik fel a somogyi polgári iskolák vándor selyemzászlóját is.

— **A vágóhídi szabályrendelet jóváhagyása.** Somogyvármegye törvényhatósága Szigetvár nagyközség új husvizsgálati és vágóhídi szabályrendeletét jóváhagyta.

— **Évzáró vizsgák a szigetvári állami elemi népiskolában.** A szigetvári állami elemi népiskolában az évzáró vizsgák a következő sorrendben lesznek megtartva: június 15-én a VI. fiuosztályban; 17-én az összes leányosztályokban; 18-án az összes fiuosztályokban. Június 21-én d. e. 3/4 8 órakor Te Deum, utána a jutalmak kiosztása. Az igazgatóság.

— **Tanulmányutas diákok.** Mint értesülünk a budapesti szent Imre főgimnázium 48 tanulója három tanár és Bitter Illés igazgató vezetésével Pécsre érkeztek és holnap pedig átrándulnak hozzánk. — Ugyancsak a kaposvári főgimnázium ifjusága is holnap látogatja meg városunkat és tekintik meg nevezetességeit.

Katonásan szigorú fegyelmet tartott az egyik. Feszesen, mozdulatlanul ültünk előtte mindig, mint a tüske. Azonban alighogy belépett köznök a másik, azonnal kiderültek a még csak kevéssel előbb komor arcok, mert a szeméből s egész lényéből sugárzó szeretet édes melegségét árasztotta maga körül. De nemcsak bent, hanem az iskolán kívül is úgy érintkezett s úgy bánt velünk, mint szerető édes apa a gyermekeivel. De fegyelem azért még is volt ám, sőt ez volt az igazi egészséges fegyelem, mert hiszen vita tárgyát sem képezheti, hogy a fegyelem csak ott nyugszik szilárd alapon; csak ott fogantatos az erkölcsi oktatás, sőt egy elszomorodást jelentő tekintet is elegendő ott, hol a tanítót szeretik növendékei. Ellenben a legszigorúbb fegyelmezésnek is kétes az eredménye azon iskolában, ahol a tanító nem szeretettel, hanem csak kötelességszerűleg foglalkozik növendékeivel: ahol tanító és tanítvány várva-várja azt a 11-ik órát, hogy egymástól szabadulhassanak.

Fröbel Frigyeshez. a nagy gyermekbaráthoz miért ragaszkodtak a kisgyermek olya igen? ... Játszott velök, leült hozzájuk a porba s órákig elgyűgyögött velük. Igaz, hogy ő kisdedekkel foglalkozott, nekünk pedig már iskolás gyermekekkel van dolgunk. De ugyan mi különbséget tesz ilyenkor még egy-két év? ... Nem tapasztalták e már tisztelt kartársaim, hogy mennyire örülnek tanít-

ványaink, mikor játékaikba beleszólunk? ... A játékokhoz intezett, egy-egy szíves érdeklődést tanúsító megjegyzésünk még a fal mellett heverő lustát is annyira felvillanyozza, hogy ő is kedvet kap a játszáshoz.

Ha látja, érzi a gyermek, hogy mi ő érte vagyunk; hogy játékaiknál nemcsak azért vagyunk jelen, mert felügyelni rá kötelességünk, de mert jól is érezzük mellette magunkat: lehetetlen, hogy szívében bizalom s szeretet ne ébredjen irántunk. Rendeleteinket bizonyára készséggel teljesíti, tanácsainkat hálás érzelemmel fogadja, mert a tanítótól hallotta azokat; azon tanítótól, ki neki még a játékban is oly sok örömet szerez; akiről tehát tudja, érzi, hogy őt szereti, hogy neki jóakarója. És ha már a gyermek nemcsak azért fogad szót, mert megszokta javára valónak tartani azt, amit neki parancsolunk, hanem mert szerető tanítóját engedelmességével szomorítani nem sem akarja: nem a gyöngédségnek félreérthetetlen nyilatkozata-e ez? ... ami pedig nagy nyereség a nevelés tanításban.

Labdázna a fiúk! ... Egy darabig gyönyörködve nézem őket, azután csemetéimet megtekinteni egy-két percre a kertbe megyek. Visszajövet, a kertajtónál — tanítványaimtól észre nem vevetve, — megállok s éppen egy tanulságos jelenet folyik le előttem. A repülő labda Jóskának éppen a fülét találja, mire

dühösen fut Sándor felé, ki bosszútól lihegő társa elől menekülni igyekszik s a közben könyörögve kiált vissza: „Hiszen nem úgy akartam“ — No ne bántsd — szól Gyuri is — hiszen nem akarta! — Nem! — kiált az üldöző ezt nem engedem el neki! — „Ugy-ugy csak üsd!“ — mondja a negyedik.

Pillanat mulva nyakon is csipné kis áldozatát, ha szigorú hangozda oda nem kiáltok: mire eiszégyenkedve s bosszankodva félre sompolyog. Rendreutasítom. Sokat nem beszélek, mert delikvenssem a kellemetlen meglepetés után olyan lelkiállapotban van, hogy a hosszú erkölcsi predikációnak fogadata nem lenne. De játék közben elkövetett minden hibát, minden félrelépést már csak azért sem ostromozok szigorúan, mert ilyen eljárással felügyeletemet rendőri szereppé alacsonyítom s esetleg azt érem el, hogy tanítványaim még játék közben is tartózkodók, képmutatók lesznek. Tanítás közben ugyanis nyílik majd alkalom a bosszúállóval a megtorlás nemtelen kivánságát megutáltatni. Azt a jelenetet azonban, mely egyszer négy tanítványom lelke mélyébe engedett bepillantánonom, nem felejttem el. Gondolkozni fogok felette, mert az bizonyos, hogy azzal a dühös-ködő kis Saulussal másképp kell majd ezután majd bánnom, mint a menekülő Dáviddal; valamint azzal a békéltetni törekvő jólelkű kis Jonathannal is másképp, mint a kárörvendő Semeivel.

— **Árvíz a Dráva mentén.** Elszomorító híradás érkezett pünkösdi másnapján a Drávavidékről hozzánk. Ugyanis a nagy esőzés következtében a hatalmas folyam megáradt és Drávakeresztur alatt a község egész határát elöntötte. Kiss Gusztáv drávafoki körjegyző táviratban értesítette Hegyessy János szigetvári szolgabíró a veszedelemtől ki ezután megjelent a helyszínen és a lakosság által védgátak készítésével igyekezett a mindinkább tova terjedő árvízveszedelmet megakadályozni. A pusztító elem leginkább réteket, legelőket öntött el. Azonban a vetésekben is nagy kárt okozott. Szerencsére sem emberben, sem állatban nem esett kár. A főbíró az esetről jelentést tett az alispánnak.

— **Pártoljuk a tűzoltókat.** A szigetvári önkéntes tűzoltó testület folyó hó 5-én délután 6 órakor tartott parancsnoksági ülésében 110 pártoló és 24 működő tag vétett fel, aminek csak örülhetünk, mert rövid egy hónapon belül így nagy haladást értünk el. Reméljük, hogy ezen humánus intézményt a lakosság s különösen a háztulajdonosok még nagyobb számban fogják pártolni.

— **Halálozás utközben.** Mint értesülünk f. hó 4-én a Szentlőrinc felől jövő fél 5 órai vonattal érkezett Szigetvárra Bildmann János helybeli csizmadiamester a nevével, ki utközben hirtelen rosszul lett és meghalt. A boldogultat hordágyon szállították Hosszu-utcai lakására. Temetése általános részvét mellett ment végbe.

— **Születés, házasság és halálozás.** Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint május havában Szigetváron született: 12 fiú, és 10 leány. — **Házasság:** Pupos János r. k. Bogovics Katalin r. k. — Légrádi József r. k. Pupos Mária r. k. — Légrádi András r. k. Berta Anna r. k. — Gaják János r. k. Rajz Mária r. k. — Halász Lajos r. k. Gáspár Vilma r. k. — Hartung Róbert r. k. August Gizella r. k. — **Halálozás:** Matók Anna 15 év korház. Henézi Gáspárné 45 k. Szentgyörgyvári András 54. Schvare Lőrinc 79 k. Városi Anna 23 nap. Kuti János 67 k.

— Hát neked Peti fiam mi a bajod, miért sírsz? — kérdem a falnak támaszkodva szepegő kis kondásfiút.

— Azért mert a Zoltán elutasított a játszók társaságából: azt mondja hogy ő csak nem játszik a kanász rongyos fiával.

Ime, itt az élőképe az életnek, melyben a magasabb származás és a nagyobb jövedelmű állás annyira elvakítja a gögöst, hogy kedvezőtlenebb helyzetű embertársára rátekinteni sem tartja érdemesnek. Az arisztokrata tehát — miniatűr kiadásban — már az iskola udvarán is elárulja magát. Mert hát ki az a Zoltán? . . . A gazdag, gögös családnak ferde irányban nevelt elkényeztetett csimotája, ki játszótársaival szemben mutatni s éreztetni látszik már, hogy ő nem a szőlőpásztor, hanem a negyed, hanem az egész telkes gazdának a fia.

Igaz, hogy ilyen ritkán történik meg. Hosszu időre terjedő tanítói működésem magam is csak egy ilyen esetre mert hiszen a gyermek — csakágyát kielégíthesse — játszik is, akit nem szeret. Mihelyt iszenvet, vagy gyűlöletet veszekzt pedig könnyen észre lehet hiszen nagy embereknél is nagy lelki erőt feltételez annak elhozzáfogok a gyógyításhoz s nat elhallgatva, valami indoklás nélkül oly elhelyezését ajánlom,

Hamariés Jánosné 35 k. Vas János 40 k. Rexa Péter 44. Gyala Mihály 9 nap. özv. Nagy Jánosné 80 k. özv. Plasinka Józsefné 75. Tóth Bálint 71. Tóth Anna 21 k. Turmann Béla 1 év k. özv. Mozsgai Józsefné 95. Takács Margit 27 nap. Bittó János 11 nap. Ivelics János 4 év. Berta János 9 hó. Összesen 21, Ez év május 31-ikéig 100 haláleset történt.

— **Céllövő tanfolyam nálunk.** Már többször említettük lapunkban, hogy Szigetváron céllövő tanfolyam létesül. Mint értesülünk ez ügyben itt járt a héten Török Béla kaposvári honvédszázados és az illetékes egyénekkel tárgyalt. — Miután elég jelentkező akadt, a tanfolyamot még ez ősz folyamán megtartják. A tanfolyamnak két osztálya lesz. Az egyik ifjúsági, amelynek parancsnoka illetve vezetője Mikuscák Géza lesz, a másik a polgári fiúiskola csapatja, ennek vezetője pedig Riszt Imre lesz. A szükséges felszerelést puskák, céltáblák stb. a honvédelmi minisztérium fogja annak idején megküldeni.

— **Vasvillával fejbevágta.** Most kedden történt Patosfán, hogy Koronics János cseléd Szekfi György nevű társát szóváltás közben vasvillával fejbe vágta s ezáltal súlyos testi sértést okozott rajta, miért is följelentetett.

— **A sziv küzdelme.** (Saramos) ez a című rendkívül érdekesítő világsensációt keltett nagyszabású darab képezi sláger darabját ma este a helybeli Zrinyi mozgószínháznak. Ezenkívül a Rajna völgye természetes és a Csókon szerzett vőlegény vigjáték kerülnek bemutatásra rendes helyárok mellett a szokott időben.

— **Vasárnapon bezárt üzletből az udvaron át sem szabad árut kiadni.** A belügyminiszter 1913. évi 275. sz. alatt a következő határozatot hozta: K. J. kereskedő ellen vasárnapi munkaszünet megszegése által elkövetett és az 1891. XIII. t. c. 1. §-ába ütköző kihágás miatt az idézett törvencikk 6. §-a alapján folyamatba tett kihágási ügyben ezen harmadfoku rendőri büntetőbírósg

hogy azok a játékok egymás segítségére legyenek utalva. Ilyen beavatkozásra többé nem igen lesz szükség, mert más alkalommal, ha ugyanazon játékba kezdenek a gyermekek, már csak tanítójuk iránt való tiszteletből is úgy helyezkednek el, amint nekik azt először tanácsoltam. Merész állítás lenne azt mondanom, hogy ilyen eljárás mellett az ellenszenv vonzalommá, a gyűlölet szeretetté változik; annyit azonban talán mégis elérhetünk, hogy a gyűlölködők később már legalább is tűrni fogják egymást. Nos! ha csak ennyit lehetne is a játékoknak köszönünk, már megérdemelné komoly figyelmünket.

Méginkább tapasztalhatjuk azonban a játék közvetlen nevelő hatását, midőn egy-egy kis esalót, rendetlenkedőt vagy heveskedőt a játékból való kizárással fenyegetnek meg játszótársai. . . . Igen, mert játszani a gyermek mindenáron akar s hogy a kizáratás veszélyének magát ki ne tegye, kénytelen a játék szabályaihoz alkalmazkodni, kénytelen önmagát mérsékelni. Ha pedig a rendet, a szabályok s törvények tiszteletét már most megszokja s az önmérsékelés nehéz tudományát már most elsajátítja, ugy felelő korában is nagyon sok keserűség, és kellemtelenségtől szabadul meg.

*

Nézzünk be most már az iskolába s lássuk meg röviden még csak azt, hogy a helyesen

a következő végzést hozta: A másodfoku ítélet ellen terhelt által előterjesztést a Rbsz. 178. §-a alapján hivatalból visszautasítja. Mert az adott esetben az első és másodfoku ítélet a vád tárgyát kimeríti, másrészt pedig a bezárt üzletből az udvaron át árunak kiadása az 1891: XIII. t. c. 1. §-ába ütköző kihágás tényálladékát magában foglalja.

— **A potyaolvasók.** Olvassuk csak el egyik amerikai lap alábbi humoros kifakadását; „Az a férfi, aki nyakán lencsét visel inggomb helyett, aki a vasut ütközőjére kapaszkodva utazik. aki takarékoságából éjjelre megállítja az óráját, vagy az i betűre pontot a t betűre vonást nem rak, hogy tintát takarítson, az anyja slrját beveti, hogy buzához jusson az még mindig gavalér marad ahhoz képest, aki egy lapot hónapokig, vagy évekig rendszeresen elfogad, de fizetésre kerülvén a dolog, nagy büszkén azt diktálja a postásnak, hogy: címzett nem fogadja el! — Akit nem érint az amerikai humor, az ne vegye magára.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet jelentése szerint változókéony idő várható sok helyütt esővel, zivatarral és hőszűlyedéssel.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co cégtől Tetschen a Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért, **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! — Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb.

Hasonlóképen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

alkalmazott játék mennyiben lehet segítségünkre a tanítás munkájában.

A tanító reggel óta szorgalmasan tanít. Tíz óra van, tehát még egy egész órán át fog a tanítványával foglalkozni. Boszantja azonban, hogy kérdéseire nem kap már kedvére való feleletet. Tanítványai bágyadtak; még az sem látszik kellőleg figyelni, akihez a kérdés egyenesen intézve van. Ez az általános lankadság ragadós nyavalya lévén, a tanítót is elkedvetleníti s kimegy az iskolából. Lábát azonban alig hogy kiteszi, legott bábeli lárma kezdődik. Srüögnek-forognak a bentlakók s a mégcsak kevéssel előbb élettelennek látszott iskola most egyszerre óriási méhkas képévé változik, melynek ajtaját a ki- s befutkosó apróság ugyancsak használja. Egyik-másik a padra is fellép, sőt akadnak köztük, akik — holmi hirtelen támadt nézeteltérés kiegyenlítése céljából — már atletikai versenyt is rögtönöznek.

Tudják azt a gyermekek, hogy iskolában a lárma, ugrálás s méginkább a dulazkodás tiltva van; de bármennyire tisztelik is a tanítót s bármily intőzattal viseltetnek is nagy ellenségük, . . . a vessző iránt: mégis megteszik. Meg bizony, mert mozogniok kell s amit a gyermekekben sokan rosszáságnak tartanak, az nála nem egyéb, mint egy élet-szükségnek követelő nyilvánulása.

Mert hát huzamos ülés után miért izgomozog a növendék? Miért könyököl, miért

Ipar és kereskedelem.

A tipikus magyar ipartermékek védelme.

A tipikus magyar ipartermékek, sajnos, a nagykereskedelemben nem tudnak gyökeret verni, a nagyvállalkozás figyelmen kívül hagyja és teljesen a háziipar körébe utalja és kereskedelmi rutin hiányában nem képesek eléggé terjeszkedni. Pedig néptünk elég művésziesen készíti tárgyait, amelyek ugy az országban, mint a külföldön közkedveltségnek örvendenek. Néhány vállalat már erőteljesebben foglalkozik a tipikus magyar ipartermékek terjesztésével és a vállalkozás respektálandó kiviteli tüzletet nyújt.

E téren is azonban vállalataink erősen érzik az osztrák ipar versenyét, amely azonban és ezt szükségteien bővebben fejtegetnem jogosulatlan. Az osztrák ipar ugyanis termékeit, mint a magyar nép házi iparának készítményeit, mint magyar származású árut dobja ki a piacra.

A tisztességtelen versenynek ez a módja tehát nemcsak a magyar kereskedelmet, hanem a magyar alsóbb néposztályt, a földművesnépet is sújtja. Idejében és pedig törvényes eszközökkel kell az osztrák gyáripar e káros inváziójának gátat vetnünk.

Az ilyen tipikus magyar iparcikkek védelmével már behatóbb oldalát abban látjuk, ha az osztrák származású árucikkek osztrák származását a gyárosok magán az árun észrevehető módon feltüntetnék.

Ez a megoldás nézetünk szerint helyes és jogos és az áru sérelme, művészi értékének a esőkkenése nélkül keresztül is vihető. Hasonlóképpen fontos azonban, hogy az ilyen tipikus magyar áruk a külföldön is kellő oltalomban részesüljenek. E tekintetben a kollektív védjegyek intézménye nyújtana oltalmat, amely létező nemzetközi szerződéseink folytán lehetővé teszi, hogy az ilyen termékek egy bizonyos, a külföldön is törvényes oltalmat élvező jeggyel kollektív védjeggyel látassanak el.

támasztja fejét kezeivel minduntalan s miért oly szórakozott? ... Fáj a dereka szegénykének, elszibbadt a vére, kifáradt a figyelme. De had mozogjon csak 8—10 percig, had frissítse csak fel vérét: mindjárt vidorabb arcok lesznek az iskolában, könnyebben megy a tanulás is. Napjainkban pedig, midőn egyrészt a rohamos haladás szelleme által teremtett tanterv sok ismeretet vár a növendéktől; másrészt pedig az ujoneozások eredményét feltüntetni szokott statisztika évről-évre azt a megdöbbentő tényt konstatálja, hogy az ifjuság mind nagyobb-nagyobb arányban satnyul; a játéknak is ugy a tanítás, mint a testi nevelés érdekét szolgáló előnyeit nagyon fel kell használnunk.

Ha a modern tanterv magas igényeinek meg akarunk felelni, illetőleg a gyermek lelkiét sok ismerettel akarjuk megrakni: ugy ezek befogadására képeessé is kell őt a lelki erők gyakori felfrissítése által tennünk. Erre pedig legalkalmasabb a játék. Ezt a célt szolgálja ugyan a torna is; anélkül azonban, hogy a torna értékéből legaprányibbat is leakarnék vonni, csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy más a torna, más a játék; más a kommandószó, mint a gyermek pezsgő jókedve által irányított játék.

Kockázatom most már azt az állítást, hogy sokat és jól csak ugy tud a gyermek végezni, ha gyakran játszhatik is. Elég fur-

Nagyon természetes ezzel még célt nem értünk el. Szükséges, hogy a külföld figyelmét magára a kollektív védjegyre, mint származási jegyre felhívjuk, tehát azt a kültöddel megismertessük.

E cél eléréséhez azonban már propoganda eszközök szükségletnek, amelyek előteremtésére nagyobb kereskedő-vállalataink és a kereskedelmi kormány együttes működése kívántatik meg.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, akik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, sziveskedjenek azt a kiadóhivatal címére beküldeni, nehogy a lap szétküldésében akadály merüljön fel.

KÖZGAZDASÁG.

A mesterséges trágyafélék elhíntésének ideje.

A mesterséges trágyaféléket a chilisalétrom kivételével a vetés előtt kell elhínteni. A mesterséges trágyafélék elhíntésének idejére vonatkozólag megjegyezzük, hogy figyelembe kell venni a trágyázandó növényt és az elszórandó műtrágya oldhatóságát.

Az elszórandó műtrágya oldhatóságát figyelembe véve a trágya elhíntése és a vetés ideje között annál rövidebb időköz legyen, minél nagyobb azon trágyaféle oldhatósága. Ettől eltérőleg a szuperfoszfátok az elszórása a tavasziak alá, nálunk sok helyütt kedvezőbbnek mutatkozott ősszel.

A késő ősszel az őszi szántásra elszórt szuperfoszfát jobban oszlódott el, a foszfor-sav mélyebbre hatol, mint ha csak tavaszszal szórjuk el és azután alátakarjuk, fogas vagy grubber segítségével. Ugyanezen indokból az ősziak alá is jóval a vetés előtt szórhatjuk el a szuperfoszfátot. A káli trágyáknak az elszórása lehetőleg mindig jóval a vetést megelőzőleg eszközöltessek. Ez azért kívánatos, mert a káli-trágyák tartalmaznak olyan mellékalkatrészeket, melyek

csán hangzik biz ez, sőt paradoxonnak is tetszik talán, de ugy van.

Sok helyütt feliratként alkalmazták ezt a régi szép jelszót: „Orat et labora!“ (Imádkozzál és dolgozzál!) Nagyon helyes és bölcs figyelmeztetés, melynek követése bizonyára boldogságot szerez.

Én meg ha kultuszminiszter lennék — amitől azonban most már minden valószínűség szerint megment az Isten, — minden iskola ajtajára ennek a feliratnak az alkalmazását rendelném el állandó figyelmeztetésül: Munka és játék! Mert ezeknek helyes beosztása — mint kifejtteni igyekeztem — kedvező befolyással van nemcsak a taneredményre, hanem a gyermek lelki-testi fejlődésére is; s így testben-lélekben egészséges és edzett ifjuság kerülvén ki kezeink alól a hadsereg is alkalmasabb tagokat fog nyerni s a satnyulás kérdésében imént említett, ugy társadalmi, mint politikai szempontból elszomorító jelenség is komoly jellegéből veszteni fog az ország védeje javára.

A költő szavaival végzem:

„Játszad hát játékidat,
Játszad kis fiu;
Vajmi más játékot üz
Majd a férfiu!“

maróhatást gyakorolnak a növényzet gyökéretére. Ha már most ezek a vetést jóval megelőzőleg lesznek elszórva, ugy ezen káros alkatrészek a vetés idejéig a talaj olyan mély rétegébe lesznek mosva, a hol a növényeknek már nem lesznek ártalmára.

Az organikus nitrogéntrágya thomas-salak és a csontliszt feltétlenül jóval a vetést megelőzőleg szórandók el. Még pedig azért, mert ezeknek a hatása lényegesen kedvező befolyást gyakorol az, hogy azok a talajjal minél egyenletesebben legyen összekeverve.

Apró komédiák.

— **Drága nulla.** A bankár leánya férjhez megy a tőzsdén nagyban gratulálnak az öregnek.

— Én is gratulálok — szólott egy régi ismerőse — ismerem is a jövődöbeli vödöt, de azért haragszom is rá.

— Miért?

— Hát tudod, kedves, művelt ember, csak az borzasztó, hogy téged lenéz.

— Engem? — fortyan fel a bankár.

— Téged. Tegnap is nagyobb társaság előtt beszélt rólad és azt mondta, hogy te az ő szemébe csak egy nulla vagy.

— Igen? Nulla vagyok? — pattant fel a bankár. — Na mégállj te semmirekelő! Ezt drágán fizeted meg! Ezt a nullát kifogom törülni hátul a hozományából!

— **Konzekvens.** Egy kissé hervadt, de még csinosnak mondható hölgy valamilyen kihágás miatt a bíróság elé került.

A bíró megkérdi tőle:

— Hány éves?

— Harminchat.

Azt kellene hinnünk, hogy ősrégi udvari szokás szerint napirendre tértek e kérdés — és felelet fölött. Ez azonban a bíró maliciája folytán nem történt meg. A helyett hogy további kérdéseket intézett volna a vádlóhoz, az előtte heverő akták közt lapozgatott, majd gunyosan így szólott:

— Nagysád már egyszer volt kihágás miatt büntetve.

— Igen, öt év előtt — felelt a hölgy.

— Látom. És érdekes, hogy akkor is harminchat évesnek vallotta magát.

Önagsága csöppet sem jön zavarba és ugyanolyan gunyos hangon felelt:

— Igen; én nem szoktam vallomásaimat megmásítani.

— **Vigasztalás.** Ne rijjon olyan nagyon a naccságos asszony, mert meghasad a szivem.

— Hogyne sirnék Mari, hiszen maga is tudja! . . .

— Amiért a naccságos ur ostobának nevezte? Hát biz' az nem vót szép tőle, de azt nem kell olyan nagyon komolyan venni, mondta ő azt már nekem is!

— **Távoli rokon.** A pesti utazó fölkereste egy kereskedőket. Bemutakozott a főnöknek:

X. vagyok Budapestről.

A kereskedőnek volt egy hasonló nevű ismerőse és mindjárt megkérdezte az utazót:

— Talán rokona a soproni X-nek?

— Óh csak nagyon távoli.

— Hogy-hogy?

— Hát kérem, én az első gyermeke voltam az anyámnak, a soproni pedig a tizenegyedik.

— **Elszólta magát.** Egy válópörspecialista mesélte el a legnagyobb diszkreció mellett a következő legújabb esetet:

Egy terménykereskedő házában mindennapos vendég volt egy fiatalember, nevezzük Rozgonyi urnak, akinek női fehérenemű üzlete van.

A szép terménykereskedőné egy napon így szólt a férjéhez:

— Miksa, új kombinékra van szükségem, tudod a selyem hamar tönkre megy a mosásban.

— Jól van, — felelte a férj, — de óvva intelek, nehogy ettől a Rozgonyitól vásárolj, mert rájöttem, hogy ő drágábban adja a fehéreneműit mint akárki más.

— Azt nem tehetem. — szölte el magát az asszony, — mert mit mondana, ha észrevenné, hogy másnál vásároltam a fehéreneműimet.

A férj még ugyanabban az órában magán-detektiveket mozgósított és hogy milyen eredménnyel, azt a benyújtott válópör bizonyítja.

Szerkesztői üzenetek.

— T. K. Budapest. Besoroztuk. A folytatást várjuk. Üdv.

— D. R. „A homályban“ nem rossz, csak kissé túl erős. Mást.

— Nádas. A végén van egy kis ötlet, amiből talán lehetne is valamit csinálni, de úgy ahogy van közölhetetlen.

— Szigetvári kis barna. Megfogta a kezét? Baj. Nagyon közel volt az arca a magáéhoz? Még nagyobb baj! Maga elpirult? Szörnyűség!

— Vitakozók. A fogadást egyikük sem nyerte meg. A tanácsunk az, hogy mindenik fizesse meg a fogadás felét s azután fogyasszák el közösen, melyhez jó étvágyat és mulatást kívánunk.

— L. Pál. Jó lesz ha siet a dologgal míg nem késő.

— Nem közölhetők: Pünkösdi királyság. Lövések az éjszakában és A szolgabíró ur című kéziratok.

Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.

Kollarit bőrlemez

Kaucsok compositióval bevont szagtalan fedéllemez. A jelenkor legtartósabb tetőlemeze Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas.

Főelárusító:

Singer Ármin fakereskedő Szigetvár.

Kanizsai-ut 24. számú

ház eladó

szabad kézből, igen kedvező fizetési feltételekkel, bármily üzletnek alkalmas.

Értekezhetni: **Bucsky István**

-0- tulajdonossal a házban.

ZRINYI MOZGÓ-SZÍNHÁZ.

Vasárnap 1914. június hó 7-én

S·A·R·A·M·O·S

(A szív küzdelme.) Mely 5 részben rendkívül érdekes, egészen új világot tár elénk, szemtanúi lévén egy égő oceán hajó páratlanul érdekes viszontagságának, a kétségbeesett utasok izgalmas menesülésének majd eljutva a természet legbujabb virágos kertjébe Indiába, szemünk előtt folynak le az oroszán, tigris és párduc vadászatok melyben a Cines-gyár felkérésére a főúri világ legkiválóbbjai vettek részt. ...

1. A Rajná völgye. Természet után.

2. Csókon szerzett völegény. Vigjáték.

ELŐADÁSOK: — Szombaton este fél 9 órakor, — vasárnap délután 4 órakor, este fél 9 órakor rendes helyárakkal. :: Gyermekes és diákok a helyárak felét fizetik.

Szigetvári Könyvnyomda és Lapkiadó Részv.-Társ.

Kereskedelmi, vállalati,
ipari, gazdasági nyom-
tatványok jutányos és
pontos kivitele
Könyvkötészet,
Könyv-, papir-
és írószer-kereskedés.

A „Délsomogy“
kiadóhivatala.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogrammonként értendők.

Szigetvár, 1914. június 5-én.

Buza	—	K 13.30	13.50
Rozs	—	—	9.50
Árpa	—	6.60	6.80
Zab	—	6.70	7.—
Tengeri	—	7.—	7.20
Bab	—	—	—

Terménytőzsdei jelentés.

Buza májusra	—	korona.
Buza 1914 októberi	13.10	„
Rozs októberi	9.74	„
Zab októberi	7.72	„
Tengeri 1914 máj.	8.03	„

Van szerencsénk értesíteni, hogy Pécsset Indóház-utca 11. szám alatt

FISCHER és FERENCZI

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt fuvarlevél felülvizsgáló- és díjszabási irodát nyitottunk.

Cégünk megbízhatóságát eléggé dokumentálja azon körülmény, hogy Fischer Pál ur helyben már 22 éve működik mint szállítási vállalkozó és hogy Ferenczi Lipót ur mint nyugalmazott magy. kir. államvasúti ellenőr a kellő szaktudással rendelkezik. — Midőn vállalatunk létesítését t. Cimnek b. jóindulatába ajánljuk, egyben kötelezően kijelentjük, hogy ügyfeleink teljes megelégedését kivívni lesz egyedüli célunk és hogy t. megbízóinknak mindenkor a vasutaktól nyert eredeti okmányokkal fogunk elszámolni. Teljes tisztelettel

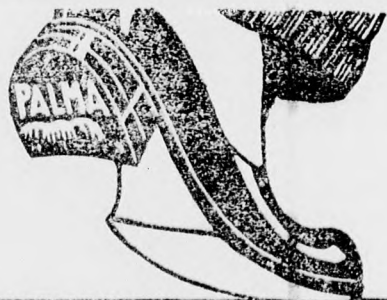
FISCHER és FERENCZI törvényszékiileg bejegyzett fuvarlevél felülvizsgáló- és díjszabási iroda.

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós órát, urak vagy hölgyek részére választás szerint, írjon azonnal az

Uhrenhaus Fr. SCHMIDT, Prag Weinberge.

az elasztikus
cipősarok

PALMA

figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

Javításmentes felőfedések és falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon az Eternit törvényileg védett szövegegy dominyonásában látható

ETERNIT-MŰVEK HATSCHKE LAJOS BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UTCA 35. GYÁR: NYERGESÚJFÁLU

KERJEN MINTÁTÉSÁRJEGYZÉKET

Elárusító SINGER ARMIN fakereskedő Szigetvár.

FOG

huzást
tömést
kezelést
ápolást

— teljesen fájdalom nélkül végez —

Fodor L. Lajos

vizsgázott fogtechnikus

Kaposvár, Korona-utca 10. sz.

58431. sz. m. kir. szabadalom. Az el-
törhető, egy darabból öntött kézi
faragású aranyhidak, fogak, koronák,
csapfogak stb. Magyarországon egyedül
jogosított készítője.

Kétévtizedes működéséről több hatósági hivatalos elismerésképp.

Hirdetéseket

jutányos áron vállal a Kiadóhivatal.

Mézeladás Szigetvárott!

5 kgr.-os postai bádogdoboz

akácméz

ára dobozzal együtt, házhoz szállítva
7 korona 50 fillér,

vegyesméz

6 korona 50 fillér. A bádogdoboz jó
állapotban való visszaküldése esetén
40 fillér visszatérítettik. — Cim:

Perczel Tibor, Bodorfa-puszta, u. p.
Szigetvár.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Allein echter Balsam
aus der Fabrikation Apotheken des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen balzsam: 1. Utólrhetően gyógyhatás tudó és megbetegeségeknél enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyulladást a gyógyulást hoz az ilyenem legmakacsabb betegségeknél is. 2. Kitérő hatás torokgyulladásnál, rekedtség és gégébetegségeknél. 3. Mindennemű lázi gyökereken megszüntet. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget, gyomor, bélbántalmat gyomorfőresét, szaggatást, asthmát, elnyalkodást, büfőgést, gyomorégést, felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hashajtószert, vértisztító, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kitűnően bevált fogfájásnál, lyukas fogak, szájbiznál, fogviznek használva erősíti a foghúst, megszünteti a száj- vagy gyomortól eredő büzt. 8. Gúliszták ellen biztos hatású. 9. Külöleg minden sebet, sebhelet, orbancot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, EGERSI SEBEKET, FAGY- OTT TESTRESZKEKET porszenéket, kiütéseket, fejfájást, zugást, szaggatást, csúzt és fálbántalmakat gyógyít. Minden háznál különösen influenza, kolera és más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárának PREGRADA, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Kreje és hatása: Megakadályoz a megszüntet vérmérgezést. Operációkat tesz le-
teslegessé. Használ szoptató nőknél, tejmegindításnál a mellő
megkeményedés ellen. Orbanc s bármilyen elavult bántalmak
nál, sebes és feltört lábknál, csontszúrnál is. Kard, szurt, lött, vágott, szúrt sebeknél,
idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét tuske stb. mindenféle dugana-
tnál, fekélynél, kinóvásnál, karbunkulushál, képződéseknél, épp így rávna, továbbá főreg-
nél vagy rothadásnál, menés által feltört lábknál, bármely része sebnél, eltagított test-
részeknél, hosszú betegségeknél előforduló felfekvéseknek, nyakdaganatoknál, vérkélek-
nél, fülfolyásnál, valamint kipallas ellen gyermekeknek stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

2 tégely dra K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett.

Budapesten kapható: Török József gyógyszertárban s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kap-
ható Thalmyer és Seitz, Kochmeister utócai, Radanovits Testvérek, drogeriákban Bnda-
pesten. :- Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal-gyógyszertárából Pregrada (Rohitsch-Sauerbrunn) mellett.

